Έρη Ναθαναήλ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΟ ΡΗΜΑ ΕΙΜΙ

Σύνθετα• Σημασίες
Περιφράσεις• Σύνταξη
Τονισμός

schooltime.gr | Εκδόσεις

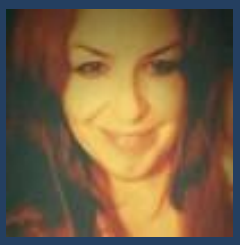

Η Έρη Ναθαναήλ είναι φιλόλογος, απόφοιτη του τμήματος Φιλολογίας, με κατεύθυνση Κλασικής Φιλολογίας, της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Από το 1999 εργάζεται στην ιδιωτική και φροντιστηριακή εκπαίδευση. Ζει στην Αθήνα.

Έρη Ναθαναήλ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΟ ΡΗΜΑ ΕΙΜΙ

schooltime.gr | Εκδόσεις

schooltime.gr | Εκδόσεις

Έρη Ναθαναήλ, «ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΤΟ ΡΗΜΑ ΕΙΜΙ»

Οκτώβριος 2017
© schooltime.gr για την παρούσα έκδοση
© Έρη Ναθαναήλ

Εκδοτική επιμέλεια - Σελιδοποίηση: Γιώργος Β. Σκάθαρος
Σχεδιασμός εξωφύλλου: Εκδόσεις schooltime.gr

Εκδόσεις schooltime.gr, Σειρά «Εκπαίδευση»
Τηλ.: 6977554086
Ηλεκτρονική επικοινωνία: info@schooltime.gr, publications@schooltime.gr
website: www.schooltime.gr

Με τη σύμφωνη γνώμη του Εκδότη και του Συγγραφέα, το παρόν έργο διατίθεται στο κοινό δωρεάν σε μορφή ψηφιακού βιβλίου (pdf) αποκλειστικά μέσω του δικτυακού τόπου schooltime.gr.

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή του έργου – ολική, μερική ή περιληπτική – η διανομή και η παρουσίασή του στο κοινό κατόπιν έγγραφης άδειας του Εκδότη και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: Αναφορά των δημιουργών - πηγής προέλευσης, μη εμπορική χρήση, όχι παράγωγα έργα.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, ΤΟ ΡΗΜΑ ΕΙΜΙ, ΣΥΝΘΕΤΑ, ΣΗΜΑΣΙΕΣ, ΠΕΡΙΦΡΑΣΕΙΣ, ΣΥΝΤΑΞΗ, ΤΟΝΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΡΗΜΑ ΕΙΜΙ (ΣΥΝΘΕΤΑ, ΣΗΜΑΣΙΕΣ, ΠΕΡΙΦΡΑΣΕΙΣ)		
ΣΥΝΘΕΤΑ	**ΣΗΜΑΣΙΑ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ἄπειμι	= απουσιάζω, είμαι μακριά, είμαι απών	
ἔνειμι	= ενυπάρχω, είμαι μέσα, υπάρχω	
ἔπειμι	=είμαι πάνω, προΐσταμαι, είμαι αρχηγός	
μέτειμι	= είμαι μεταξύ	
πάρειμι	= παρευρίσκομαι, είμαι παρών	
περίειμι (τινός)	= υπερτερώ, υπερέχω σε σχέση με κάποιον	
περίειμι +δοτική	=ζω μετά από κάποιον, επιζώ, υπομένω	
πρόειμι	=προϋπάρχω (μτγν.)	
πρόσειμι	= είμαι κοντά, προστίθεμαι, υπάρχω επί πλέον	
συμπάρειμι	= βρίσκομαι μαζί με κάποιον σε ένα μέρος	
σύνειμι +δοτική	= είμαι μαζί, συναναστρέφομαι	οἱ συνόντες:= οι μαθητές
ὑπέρειμι	=υπερέχω	
		ΤΟΝΙΣΜΟΣ Στα σύνθετα του **εἰμί,** ο τόνος ανεβαίνει: α) Στην Οριστική Ενεστώτα και β) Στο β΄ ενικό και πληθυντικό της Προστακτικής του Ενεστώτα. π.χ. πάρειμι, πάρει, πάρεστι(ν) κτλ. – πάρισθι, πάρεστε (αλλά: παρῇς, παρῇ κτλ. – παρείην - παρεῖναι – παρών κτλ.)

ΩΣ ΑΠΡΟΣΩΠΟ		
ἔνεστι (απρόσ.) & **ἔνι**	= είναι δυνατόν, επιτρέπεται	**ἐνὸν** (μετοχή)
ἔξεστι	= είναι δυνατό να	
ἔστι τινός τι	=αρμόζει σε κάποιον κάτι	
μέτεστί μοι τινός (απρόσ.)	= μετέχω σε κάτι, έχω δικαιώματα σε κάτι	
πάρεστι	= είναι δυνατό να	
ΠΕΡΙΦΡΑΣΕΙΣ /ΑΠΟΛΥΤΑ ΑΠΑΡΕΜΦΑΤΑ		
βαρύς εἰμί τινι	= είμαι ενοχλητικός σε κάποιον	
διά φόβου εἰμί:	=φοβάμαι	
ἔξαρνός εἰμι	= αρνούμαι	
εἰμί ἀπ' οἴκου:	=είμαι μακριά από την πατρίδα	
εἰμί περί τι:	=ασχολούμαι με κάτι	
εἰμί ὑπό τινι/τινα:	=είμαι κάτω από την εξουσία κάποιου	
ἐν ἐμοί ἐστί	=εξαρτάται από μένα	
ἐν χαρᾷ εἰμί	=χαίρομαι	
μηδέν προὔργου ἐστί	= κανένα όφελος δεν υπάρχει.	
εἰμί ἔν τινι κάτι	= ασχολούμαι σε	
ἔν τινί ἐστι	= εξαρτάται από κάποιον	
τὸ νῦν εἶναι	=τώρα.	
ἑκών εἶναι	= με τη θέλησή μου, θελληματικά	
ἑκόντες εἶναι	= με τη θέλησή μας, θελληματικά	
τό νῦν εἶναι	= όσο για τώρα	
τό τήμερον εἶναι	= όσο για σήμερα	
τό ἐπ᾽ ἐμοί εἶναι	= όσο εξαρτάται από εμένα	
τό ἐπί τούτῳ εἶναι	= όσο εξαρτάται από αυτόν	
τό ἐπί σφᾶς εἶναι	= όσο εξαρτάται από αυτούς	
τό ἐπ᾽ ἐκεῖνον εἶναι	= όσο εξαρτάται από εκείνο	
τό ἐπ᾽ ἐκείνοις εἶναι	= όσο εξαρτάται από εκείνους	
κατά τοῦτο εἶναι	= όσο γι᾽ αυτό	
τό κατά δύναμιν εἶναι	= όσο μπορεί κανείς	
τὸ σήμερον εἶναι	=σήμερα	

ΣΕ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ ΚΙ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ		Οι αναφορικές αντωνυμίες ή τα επιρρήματα με έναν τύπο του **εἰμί** κυρίως το ἐστί ή το εἰσί, ισοδυναμούν με αόριστη αντωνυμία ή επίρρημα.
ἔστιν ὅς / ὅστις	=κάποιος	
οὐδείς ἔστιν ὅς/ οὐδείς ἔστιν ὅστις	= κανένας	
οὐκ ἔστιν ὅς / ὅστις	=κανένας	
οὐδείς(ἔστιν) ὅστις οὐ	= καθένας, όλοι= *πᾶς*	
οὐκ ἔστιν ὅς / ὅστις οὐ	=καθένας	
εἰσίν οἵ	= κάποιοι, μερικοί	
ἔστιν ἅ	=μερικά	
ἔστιν ἐν οἷς	=σε μερικά	
ἔστιν ὅπως	=κάπως	
οὐκ ἔστιν ὅπως	=με κανέναν τρόπο, καθόλου	
ἔστιν ᾗ /ἔστιν ὅπῃ	= κάπως	
οὐκ ἔστιν ᾗ ή ὅπῃ	=με κανέναν τρόπο	
οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ	=με κάθε τρόπο, ασφαλώς, οπωσδήποτε	
ἔστιν ὅθεν	= από κάπου	
ἔστιν ὅποι	= προς κάπου	
<u>ἔστιν οὗ</u>	=κάπου	
ἔστιν ὅπου	= κάπου	
ἔστιν ἔνθα	=κάπου	
ἔστιν ᾗ	= κάπου	
οὐκ ἔστιν ὅθεν	= από πουθενά	
οὐκ ἔστιν ὅπου	= πουθενά	
οὐκ ἔστιν ὅπου οὐ	= παντού	
ἔστιν ὅτε	=κάποτε	
οὐκ ἔστιν ὅτε	= ουδέποτε,ποτέ	
οὐκ ἔστιν ὅτε οὐ	= πάντοτε	
οὐκ ἔστιν ὅτῳ	=σε κανένα	

- **εἰμί + κατηγορούμενο** (απλό, γενική κατηγορηματική, κατηγορηματική μετοχή): είμαι
- **εἰμί + δοτική προσωπική κτητική**: υπάρχω σε..., έχω
- **εἰμί + εμπρόθετος ή επίρρημα**: είμαι, βρίσκομαι

- **ἔστι + απαρέμφατο (απρόσωπο):** είναι δυνατόν να…
- **ἐστί τινός + απαρέμφατο**: είναι καθήκον, συνήθεια, χαρακτηριστικό κάποιου να …
- **ἔργον ἐστί + απαρέμφατο**: είναι δύσκολο να…
- **ἔν τινί ἐστι (απρόσωπο):** εξαρτάται από κάποιον να…
- **ἐπί τινί ἐστι (απρόσωπο):** εξαρτάται από κάποιον να…

Οι κατηγορηματικές μετοχές με το ρήμα εἰμὶ αποτελούν περίφραση με τη σημασία της μετοχής.

Εκφράσεις

- ***οἷός τ᾽ εἰμὶ*** (μπορώ),
- ***οἷός εἰμι*** (είμαι τέτοιος που, είμαι έτοιμος να),
- **<u>οἷός (τ') εἰμὶ</u>** + **<u>απαρέμφατο</u>** (είμαι ικανός να),
- ***οἷόν τ᾽ ἐστὶ*** (είναι δυνατόν να)
- **<u>οἷόν τ' ἐστὶ</u>** + **<u>απαρέμφατο</u>** (είναι δυνατόν να) κ.ά.

Εκδόσεις schooltime.gr
Τηλ.: 6977554086
e-mail: info@schooltime.gr
website: www.schooltime.gr

schooltime.gr